

A polgári védelmi szakképzés új arculata

Zellei Gábor

Az Országgyűlés által elfogadott Honvédelmi Alapelvek a honvédelem rendszerének öt legfontosabb eleme között említi a polgári védelmet, valamint az ország védelmi igényeit tudatosan elfogadó társadalmat. A polgári védelemnek meghatározó szerepe van ez utóbbi formálásában, ugyanis mint a társadalmi-gazdasági élet szinte minden szektorában megjelenő komplex feladatrendszer, a védelmi szervezetek közül a legnagyobb létszámú szervezett erőre van hatással. A lakosság körében a reális veszélytudat kialakítása, ugyanakkor a bizonytalanságérzet és az indokolatlan félelmek elkerülése igen nehéz, alapos szakértelmet igénylő feladat. Tovább bonyolítja a tevékenységet a hazánk biztonságát veszélyeztető tényezők alapvető megváltozása, sokfélesége és nehéz előrejelezhetősége.

Mindezek szükségessé tették a polgári védelem eddigi, alapvetően egyoldalú, atomháborúra felkészítő, kötelező beiskolázásokon alapuló szakképzési rendszerének átalakítását. Ezen a helyen szakképzés alatt értendő a polgári védelem saját (hivatásos és közalkalmazotti) állományának, valamint a gazdálkodó (polgári) szervek polgári védelmi feladatot ellátó szakembereinek képzése.

Az elmúlt év nyarán a polgári védelem és a tűzvédelem országos vezetésével egy időben a két szolgálat központi jellegű oktatási intézményei is egy új, integrált szervezetben végzik felkészítő tevékenységüket. A vezetési és az ellátási, gazdasági előnyök mellett, ez a polgári védelmi szakképzés számára az eddig elemeiben ugyan meglévő, de esetleges együttműködési lehetőségek realizálását jelentette. Már az összevonás előtt is ismerkedett a két intézet tanári állománya, kezdték meghatározni a közös problémákat, a felesleges átfedéseket a kutatásban és az oktatásban egyaránt.

Az eltelt egy év még rövid egy teljes átfogó értékeléshez, de a kezdeti tapasztalatok azt mutatják, hogy a közös munka, az integrált vezetés igen sok – ma már megvalósítható – lehetőséget rejt magában. A két védelmi terület alapvető rendeltetésében ugyan közös alapokon nyugszik (a lakosság és az anyagi javak védelme), de a feladat végrehajtásuk jellege lényegében más. A képzés integrációja elősegíti, hogy a szaktanárok tanuljanak egymástól, megakadályozza, hogy túlságosan egyoldalúan koncentráljanak a tűzoltók az operativitásra, a technikára, a polgári védelmisek a tervező, felkészítő jellegű tevékenységre.

A polgári védelem megváltozott feladatrendszerre, valamint az oktatás szervezésben a fentiekben vázolt változások nyomán szükségesszerű volt a szakképzési

rendszer arculatának változtatása, a követelményekhez igazítása. Jelenleg az tűnik célszerűnek, ha a polgári védelem követi a civil szférában általános alap-, közép- és felsőfokú szakképesítési rendszert. Mivel halaszthatatlan volt a szakmában a saját állomány (hivatásos és közalkalmazotti) utánpótlásának biztosítása, így ezen a területen indult újra a szakképzés. A tanfolyamok beosztás kategóriákra készítenek föl, így a különböző fokozatok szigorúan nem is épülnek egymásra. Az első 5 hónapos felsőfokú tanfolyam június végén bocsátotta ki hallgatóit, akik túlnyomórészt leendő, vagy már beosztásban lévő körzetparancsnokok. Természetes, hogy a tapasztalatok értékelése után el kell végezni a képzési program tartalmi és módszer-, eszközbeli korrekcióját is.

A polgári védelem a saját állomány kötelező jellegű beiskolázása mellett nagy gondot fordít a többségében nem főállásban, hanem részmunkakörként polgári védelmi feladatot ellátók alap- és továbbképzésére is. Évek óta folyik és bevált az önkormányzatoknál ilyen feladatokat végzők (elsősorban polgármesterek és jegyzők) egyhetes tájékoztató jellegű tanfolyama, melyen átfogó képet kapnak a polgári védelmi feladatrendszer lényegéről. Az új tanévben tervezzük indítani a régi üzemi törzsparancsnoki tanfolyamokat kiváltó 1 éves levelező középfokú képzést a gazdálkodó (polgári) szervek polgári védelmi munkakört betöltő (vagy ilyen feladattal megbízott) munkatársai részére.

Az oktatásszervezési változásoknál lényegesebb az a szemléletbeli, tartalmi átalakulási folyamat, mely napjainkban a polgári védelmi képzést jellemzi. A humán erőforrások feltárása és hasznosítása egy szűkös költségvetésből gazdálkodó szervezetnél is létfontosságú ma már.

A védelmi szférában az általános technikacentrikus, túl magas racionalitási követelményeket kitűző döntéshozók sok esetben beleütköznek mind a végrehajtók (szereplők), mind a saját mentális korlátaiba. Annak ellenére történhet ez meg, hogy ma már a fejlett humán tudományok eredményei lehetővé tennék az emberekkel való bánásmód sokkal magasabb fokú racionalitását.

A fentiek az oktatásban egy sor új tantárgy, képzési terület bevezetését jelentik, így pl. katasztrófa pszicho-

lógia (szociológia), önszervező társadalmi veszélykezelő mechanizmusok, andragógia (felnőttnevelés) biztonságelmélet, kockázatelemzés.

A megújuló polgári védelmi szakképzés célja, hogy belátható időn belül széleslátókörű, a veszélyhelyzet kezelés mind humán, mind műszaki-technikai kérdéseiben jártas vezetőket biztosítson a jogszabályokban meghatározott feladatok végrehajtásának szervezéséhez, vezetéséhez.

INTERBUY

Kereskedelmi és szolgáltató Kft.

Központ: 1107 Budapest X., Szállás u. 17/a

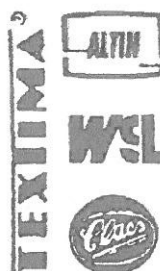
FIGYELEM!

Telefonszámaink változtak!

Tel/Fax: 261-4380

Tel: 262-0028

Tel: 60-332-705

– Varrógépek
vezérlőképviselő

– Limbach:
fedőgépek képviselő

– Speciálgépek
kizárólagos képviselő

GROZ BECKERT – Márkakereskedés

TEXTIMA varrógépek magyarországi képviselője ajánlja:

- új és használt TEXTIMA gépek (gyorsvarró, interlock, fedőző, kettliző, hímző stb.) raktárról,
- alkatrészek, kellékek, varróapparátok konszignációs raktárról,
- tűk és egyéb varrodai kellékek raktárról (GROZ BECKERT-tűk, forgószelek, stender, varrógépállvány, Fiskars ollók, illanókréta stb.),
- vállaljuk komplett kulcsra kész varrodai tanműhelyek telepítését.

Referenciáink: RUBIN Oktatási Alapítvány (Kalocsa); 504. sz. Ipari SZMI (Bonyhád)
204. sz. Ipari SZMI és SZKI (Vác); Bánki Donát SZKI (Kisbér)
Könnyűipari SZKI (Debrecen); 122. sz. Ipari SZKI (Hajdúböszörmény)

Mottónk: eredetű, olcsón, jól a gyári képviselőtől.